

№ 118-27/1
від 29.04.2025р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ННІ «ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»

Кафедра «Менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування»

КУРСОВА РОБОТА

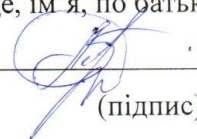
на тему:

«Заходи щодо підвищення ефективності контролю в системі менеджменту організації»

Студентки 2__ курсу МН-23-201. групи

Баннікова Орина Денисівна

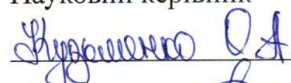
(Прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

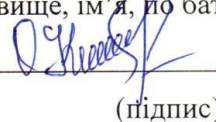
Курсова робота

Захищена з оцінкою «8 (B) grade»

Науковий керівник

(Прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

Дата захисту 14.05.2025р.

Київ – 2025 рік

Зміст

Вступ.....	3
Розділ 1. Теоретико-методологічні засади контролю в системі менеджменту	7
1.1.Сутність і функції контролю в управлінні організацією	7
1.2. Види, принципи та етапи реалізації контролю	10
1.3. Роль контролю в забезпеченні ефективності управлінських рішень	14
Розділ 2. Шляхи підвищення ефективності контролю в системі менеджменту організації ТОВ «Імперія жирів»	17
2.1. Аналіз чинної системи контролю на підприємстві	17
2.2. Виявлення проблем в організації контролю та їх вплив на ефективність управління	20
2.3. Розробка та обґрунтування заходів щодо вдосконалення системи контролю	23
Висновки.....	28
Список використаних джерел.....	31

Вступ

Управління організацією є складним і багатогранним процесом, що вимагає постійного вдосконалення та адаптації до змінюваного зовнішнього та внутрішнього середовища. Одним з ключових аспектів ефективного управління є система контролю, яка забезпечує правильне виконання планів, досягнення стратегічних цілей та мінімізацію ризиків. У сучасних умовах, коли бізнес середовище стає все більш конкурентним та динамічним, роль контролю стає ще важливішою, оскільки саме завдяки ефективним механізмам контролю організація здатна своєчасно реагувати на зміни, коригувати стратегії та забезпечувати стабільний розвиток. Особливо важливо це для підприємств, які працюють у складних галузях, таких як харчова промисловість, де високий рівень контролю є необхідною умовою для забезпечення якості продукції, зниження витрат і підвищення конкурентоспроможності.

ТОВ "Імперія жирів" є підприємством, яке займається виробництвом та постачанням жирів, що використовуються в харчовій промисловості. В умовах постійних змін у законодавстві, вартості сировини та вимогах до якості продукції важливо мати ефективну систему контролю, здатну швидко адаптуватися до змін та забезпечувати сталий розвиток підприємства. Проте існуюча система контролю на підприємстві має певні недоліки, що впливають на її ефективність і здатність оперативно реагувати на виклики. Тому удосконалення цієї системи є актуальним завданням для забезпечення високої ефективності управлінських процесів та досягнення стратегічних цілей організації.

Актуальність теми курсової роботи полягає в тому, що в умовах сучасної економіки підприємства, особливо ті, що працюють в галузі харчової промисловості, повинні застосовувати новітні підходи до організації контролю за діяльністю. Система контролю в таких умовах не повинна лише забезпечувати виконання стандартів якості та нормативів, але й бути адаптивною до змін у

технологічних процесах, ринкових умовах, вимогах законодавства та попиту споживачів. Для ТОВ "Імперія жирів" це означає необхідність перегляду та вдосконалення існуючих підходів до контролю, що дозволить підвищити ефективність підприємства в умовах конкуренції та глобалізації.

Метою курсової роботи є розробка заходів щодо підвищення ефективності контролю в системі менеджменту ТОВ "Імперія жирів", що включає аналіз існуючої системи контролю, виявлення її слабких місць та розробку рекомендацій щодо їх усунення.

Завданнями курсової роботи є:

1. Аналіз теоретичних аспектів контролю в системі менеджменту організації.
2. Оцінка стану існуючої системи контролю на підприємстві ТОВ "Імперія жирів".
3. Виявлення проблем, що знижують ефективність контролю на підприємстві.
4. Розробка та обґрунтування заходів щодо вдосконалення системи контролю на основі виявлених проблем.
5. Оцінка можливих наслідків впровадження запропонованих заходів для підвищення ефективності підприємства.

Об'єктом дослідження є система менеджменту підприємства ТОВ "Імперія жирів". Це дозволяє розглядати всі аспекти організації та управління підприємством в контексті впливу системи контролю на загальну ефективність.

Предметом дослідження є контроль в системі менеджменту, зокрема його елементи та процеси, що забезпечують ефективне управління підприємством, а також заходи щодо вдосконалення цієї системи на ТОВ "Імперія жирів".

У роботі застосовуються різноманітні методи дослідження, зокрема:

1. Аналіз документів — для оцінки наявної системи контролю та виявлення слабких місць в існуючих процедурах.

2. Метод порівняння — для оцінки ефективності різних підходів до контролю на підприємстві.
3. Метод моделювання — для розробки і тестування можливих змін у системі контролю.
4. Інтерв'ю та опитування — для збору інформації від працівників підприємства щодо їхнього досвіду роботи з системою контролю.
5. SWOT-аналіз — для виявлення сильних та слабких сторін існуючої системи контролю, а також можливих можливостей та загроз.

Теоретичне значення дослідження полягає в розширенні розуміння концепції контролю в системі менеджменту підприємства та виявленні факторів, які впливають на ефективність управлінських процесів. Результати роботи можуть стати основою для подальших наукових досліджень в галузі управлінського контролю та оптимізації бізнес-процесів на підприємствах харчової промисловості.

Практичне значення курсової роботи полягає в розробці конкретних рекомендацій щодо вдосконалення системи контролю на ТОВ "Імперія жирів". Запропоновані заходи дозволять підвищити ефективність управлінських рішень, зменшити кількість помилок та затримок у виробничих процесах, знизити витрати та підвищити конкурентоспроможність підприємства на ринку.

Курсова робота складається з вступу, двох основних розділів, висновків і списку використаних джерел. У першому розділі розглядаються теоретичні основи контролю в управлінні організацією. У другому розділі проводиться аналіз чинної системи контролю на ТОВ "Імперія жирів", виявлення проблем і їх вплив на ефективність управління. У третьому розділі запропоновані конкретні заходи щодо вдосконалення системи контролю на підприємстві.

Таким чином, ця курсова робота спрямована на дослідження та покращення процесів управлінського контролю на ТОВ "Імперія жирів", що дозволить значно

підвищити ефективність діяльності підприємства та забезпечити стабільний розвиток в умовах змінюваного ринку.

Розділ 1. Теоретико-методологічні засади контролю в системі менеджменту

1.1. Сутність і функції контролю в управлінні організацією

Контроль є однією з найважливіших функцій управлінського процесу, що забезпечує ефективність функціонування організації та досягнення поставлених цілей. У контексті управлінської діяльності контроль охоплює цілий комплекс процедур, спрямованих на здійснення моніторингу, вимірювання та оцінки виконання запланованих дій, а також на виявлення відхилень від встановлених норм і стандартів з подальшим коригуванням діяльності організації. Основним завданням контролю є забезпечення відповідності фактичних результатів планам, а також забезпечення ефективності використання ресурсів організації. Контроль у цьому контексті виступає не лише як інструмент для вимірювання та оцінки виконаних робіт, але й як важливий механізм для підтримання стабільності та розвитку організаційних процесів [12].

Управлінський контроль можна визначити як безперервний процес моніторингу та оцінки фактичних результатів діяльності організації порівняно з попередньо встановленими планами, стандартами та цілями. Сутність цього процесу полягає в тому, щоб зібрана та оброблена інформація служила основою для ухвалення обґрунтованих рішень, які сприятимуть досягненню бажаних результатів та виправленню можливих відхилень. У контексті менеджменту контроль виступає як важливий механізм корекції та адаптації організаційних процесів до змінюваних умов зовнішнього та внутрішнього середовища [3].

Контроль в організації виконується на різних етапах управлінської діяльності і має три основні етапи:

1. Визначення стандартів і критеріїв ефективності — на цьому етапі встановлюються основні параметри, за якими буде оцінюватися виконання завдань. Це можуть бути як кількісні, так і якісні показники.

2. Моніторинг і вимірювання фактичних результатів — здійснюється постійний збір і аналіз даних, що стосуються виконання планів, з метою оцінки результативності організаційних дій.

3. Оцінка відхилень і коригування — на основі отриманих результатів визначаються відхилення від стандартів, після чого вживаються необхідні коригувальні заходи для усунення проблем і досягнення планових цілей.

Таким чином, контроль має суттєвий вплив на ухвалення рішень у межах організації, оскільки забезпечує зворотний зв'язок, який дозволяє оперативно реагувати на будь-які відхилення і коригувати стратегії.

Контроль виконує кілька важливих функцій, які дозволяють забезпечити успішне управління та ефективне досягнення стратегічних цілей організації. Кожна з функцій контролю сприяє підвищенню результативності діяльності організації, знижуючи можливі ризики та забезпечуючи сталий розвиток [5].

1. Оцінка ефективності діяльності — контроль є основним інструментом для вимірювання того, наскільки успішно виконуються заплановані завдання та досягаються організаційні цілі. Він дає змогу оцінити результати діяльності та порівняти їх із заздалегідь визначеними стандартами або планами.

2. Запобігання відхиленням від плану — контроль дозволяє своєчасно виявити будь-які відхилення від встановлених планів і стандартів. Це дає можливість вжити необхідних заходів для запобігання негативним наслідкам та зберегти ефективність управлінських процесів.

3. Коригування та адаптація процесів — у разі виявлення відхилень від запланованих показників або стандартів контроль дозволяє оперативно вжити заходів щодо корекції діяльності організації. Це може включати коригування стратегічних рішень, зміну напрямків діяльності або адаптацію операційних процесів.

4. Мотивація та стимулювання персоналу — контроль також є інструментом для підвищення мотивації співробітників. Коли працівники знають, що їхня діяльність оцінюється, це стимулює їх до досягнення високих результатів і виконання завдань на найвищому рівні.

5. Забезпечення відповідності нормативам та стандартам — одна з важливих функцій контролю полягає у забезпеченні того, щоб організація дотримувалася всіх необхідних нормативів, стандартів і вимог, що є важливим для забезпечення її законної та етичної діяльності.

6. Аналіз і навчання на основі помилок — контроль дозволяє здійснювати ретроспективний аналіз помилок, що сталися в процесі виконання завдань. Це важливий етап для вивчення та виправлення недоліків, що виникли, а також для покращення управлінських процесів у майбутньому [7].

Контроль може бути поділений на кілька видів залежно від часу його проведення та напрямку діяльності:

1. Попередній контроль (предиктивний) — цей тип контролю здійснюється до початку виконання запланованих завдань. Він включає в себе оцінку потенційних ризиків та можливих проблем, що можуть виникнути в процесі реалізації плану. Попередній контроль дозволяє здійснити превентивні заходи для зниження ймовірності помилок та неефективності на етапі реалізації.

2. Поточний контроль (операційний) — здійснюється безпосередньо під час виконання завдань і проектів. Поточний контроль включає постійний моніторинг і перевірку ходу виконання робіт, що дозволяє оперативно реагувати на виникаючі проблеми та відхилення від плану.

3. Післядійний контроль — цей тип контролю здійснюється після завершення виконання завдань або проекту. Він дає змогу оцінити, чи були досягнуті поставлені цілі, та провести аналіз помилок, що сталися під час виконання. Післядійний контроль є важливим етапом для вивчення досвіду і покращення майбутніх проектів [11].

Контроль є важливим інструментом управління організацією, який забезпечує відповідність фактичних результатів до запланованих цілей, дозволяючи своєчасно виявляти відхилення та коригувати діяльність. Функції контролю, такі як оцінка ефективності, запобігання відхиленням, коригування діяльності та мотивація персоналу, сприяють підвищенню результативності управлінських процесів. Оскільки контроль є безперервним процесом, його ефективна організація та проведення на всіх етапах управлінської діяльності є необхідними для досягнення стабільності і сталого розвитку організації.

1.2. Види, принципи та етапи реалізації контролю

Контроль є важливою складовою частиною управлінської діяльності, і його ефективне функціонування залежить від правильного вибору видів контролю, дотримання основних принципів та послідовного виконання всіх етапів його реалізації. У цьому розділі розглянемо основні види контролю, принципи його організації, а також етапи, що забезпечують ефективне здійснення контрольних функцій в організаціях [1].

Контроль в організації може здійснюватися за різними ознаками, залежно від того, на якій стадії управлінського процесу він застосовується, а також від напрямку діяльності, в якому він реалізується. Основними видами контролю є:

1. Попередній контроль (предиктивний) — здійснюється до початку виконання запланованих завдань або проектів. Він спрямований на виявлення можливих ризиків та визначення потенційних проблем, що можуть виникнути в майбутньому. Попередній контроль передбачає здійснення оцінки ресурсів, обставин та умов, які можуть вплинути на успішність проекту чи операції. Цей вид контролю дозволяє коригувати плани на ранньому етапі, зменшуючи ймовірність виникнення проблем в майбутньому.

2. Поточний контроль (операційний) — це процес моніторингу та оцінки виконання завдань під час їх реалізації. Поточний контроль включає безперервний нагляд за процесом виконання, виявлення відхилень від плану та здійснення коригуючих заходів. Важливим елементом є регулярна перевірка виконання завдань, що дозволяє своєчасно реагувати на зміни та коригувати дії організації.

3. Післядійний контроль (результативний) — проводиться після завершення виконання завдань або проектів з метою оцінки кінцевих результатів та ефективності виконаної роботи. Цей вид контролю дозволяє оцінити досягнення запланованих цілей, виявити помилки та недоліки, а також аналізувати, що можна вдосконалити в майбутньому. Післядійний контроль дає можливість організації оцінити свій досвід і внести необхідні корективи в подальшу діяльність.

4. Фінансовий контроль — це контроль за використанням фінансових ресурсів організації, який включає перевірку правильності фінансових операцій, відповідність витрат бюджетним коштам та ефективність фінансового управління. Він здійснюється з метою забезпечення економічної ефективності та запобігання фінансовим порушенням.

5. Кількісний контроль — передбачає вимірювання результатів діяльності організації з використанням кількісних показників, таких як обсяги виробництва, доходи, витрати, продуктивність тощо. Цей вид контролю допомагає визначити, чи відповідають результати плановим показникам.

6. Якісний контроль — зосереджується на оцінці не кількісних, а якісних аспектів діяльності організації. Це можуть бути аспекти якості продукції, задоволеність клієнтів, ефективність внутрішніх процесів, тощо. Якісний контроль забезпечує більшу увагу до аспектів, що впливають на загальну репутацію та імідж організації [3].

Контроль у системі управління здійснюється за певними принципами, які забезпечують його ефективність та результативність. Основні принципи контролю включають [14]:

1. Принцип доцільності — контроль повинен бути доцільним і відповідати цілям та завданням організації. Необхідно проводити контроль лише в тих сферах, де він справді важливий і може принести користь.

2. Принцип своєчасності — контроль повинен здійснюватися на кожному етапі діяльності, відповідно до встановлених термінів. Своєчасне виявлення відхилень дозволяє оперативно коригувати діяльність і запобігати негативним наслідкам.

3. Принцип комплексності — контроль має охоплювати всі основні аспекти діяльності організації. Важливо, щоб усі ключові функції та процеси, від фінансів до якості обслуговування, були під належним контролем.

4. Принцип об'єктивності — контроль повинен здійснюватися на основі об'єктивних даних та фактів, без впливу суб'єктивних оцінок або припущень. Це забезпечує точність і надійність результатів контролю.

5. Принцип безперервності — контроль є постійним процесом, що здійснюється на всіх етапах управління організацією. Це дозволяє своєчасно коригувати відхилення та забезпечувати ефективну роботу організації.

6. Принцип зворотного зв'язку — контроль передбачає постійний зворотний зв'язок між різними рівнями управління в організації. Виявлені проблеми та результати контролю повинні бути доведені до відома керівництва та інших зацікавлених осіб для подальшого ухвалення рішень.

7. Принцип економічності — контроль повинен здійснюватися з оптимальними витратами ресурсів, щоб забезпечити ефективне використання часу та коштів, без надмірних витрат на контрольні заходи [23].

Реалізація контролю в організації здійснюється через кілька послідовних етапів, що забезпечують ефективне виконання контрольних функцій:

1. Визначення цілей і стандартів контролю — на першому етапі визначаються основні цілі контролю та встановлюються критерії, за якими буде оцінюватися результат. Ці стандарти можуть включати вимоги до кількісних і якісних показників діяльності, а також відповідність внутрішнім і зовнішнім нормативам.

2. Збір та обробка інформації — на наступному етапі здійснюється збір даних про фактичні результати діяльності організації. Це може включати як регулярний моніторинг, так і спеціальні дослідження або перевірки. Зібрані дані повинні бути оброблені та узагальнені для подальшого аналізу.

3. Аналіз та оцінка результатів — після збору та обробки даних проводиться їх аналіз для виявлення відхилень від запланованих показників. Цей етап включає порівняння фактичних результатів з установленими стандартами та визначення причин відхилень.

4. Коригування та прийняття рішень — після виявлення відхилень здійснюється коригування діяльності. Це може включати зміну стратегії, коригування планів чи інших аспектів управлінської діяльності. На цьому етапі ухвалюються рішення про необхідність коригувальних дій.

5. Оцінка ефективності контролю — після реалізації коригувальних заходів проводиться оцінка результативності здійснених змін та оцінка того, чи вдалося досягти бажаних результатів. Цей етап дозволяє визначити, наскільки ефективним був контроль та чи потребує він удосконалення [19].

Контроль в управлінні організацією є складним та багатогранним процесом, який включає різноманітні види, принципи та етапи реалізації. Вибір виду контролю залежить від етапу управлінської діяльності, а принципи контролю забезпечують правильне та ефективне функціонування цього процесу. Дотримання усіх етапів реалізації контролю гарантує своєчасне виявлення проблем, коригування діяльності та досягнення бажаних результатів.

1.3. Роль контролю в забезпеченні ефективності управлінських рішень

Контроль є невід'ємною складовою частиною процесу управління, який безпосередньо впливає на ефективність прийнятих управлінських рішень. Роль контролю полягає в тому, щоб забезпечити належне виконання прийнятих рішень, своєчасно виявляти відхилення від запланованих результатів та коригувати управлінські дії, тим самим підвищуючи ефективність роботи організації в цілому [8].

Основною метою контролю є забезпечення того, щоб результати діяльності організації відповідали заздалегідь встановленим цілям і стандартам. Кожне управлінське рішення приймається з певною метою, і контроль дозволяє перевірити, наскільки досягнуті результати відповідають цим цілям. У разі виявлення відхилень від плану контроль виступає інструментом для коригування діяльності, що дозволяє уникнути серйозних проблем і забезпечити досягнення запланованих результатів.

Контроль є основним механізмом моніторингу та оцінки ефективності реалізації управлінських рішень. Постійний нагляд за виконанням завдань дозволяє виявляти проблеми на ранніх етапах, що забезпечує своєчасне реагування на зміни в умовах чи обставинах. Оцінка ефективності виконання управлінських рішень через контроль дозволяє точно визначити, чи є необхідність у внесенні корективів у стратегію чи тактику управління [4].

Одним з основних завдань контролю є зниження рівня ризику, який завжди супроводжує прийняття управлінських рішень. Завдяки контролю, керівництво організації може своєчасно виявляти потенційні проблеми та невизначеності, що можуть негативно вплинути на результативність діяльності. Виявлення таких факторів на етапі виконання дозволяє уникнути серйозних збитків і коригувати дії організації ще до того, як ризик переросте в значну проблему.

Сучасний бізнес-середовище є динамічним і вимагає від організацій здатності швидко адаптуватися до змін. Контроль допомагає організації бути більш гнучкою і здатною до адаптації, оскільки дозволяє виявляти зміни у внутрішньому або зовнішньому середовищі та вчасно коригувати стратегії та тактики управління. Це підвищує не лише ефективність управлінських рішень, але й стійкість організації до несподіваних змін [18].

Контроль є основним інструментом зворотного зв'язку в процесі управління. Він надає керівництву організації інформацію про те, наскільки ефективно виконуються управлінські рішення, що дозволяє здійснювати коригування на всіх етапах процесу. Зворотний зв'язок, отриманий через контроль, допомагає не лише оцінити поточний стан, а й розробити стратегії для вдосконалення майбутніх управлінських рішень, забезпечуючи тим самим безперервний процес удосконалення організації.

Контроль здійснюється не лише в рамках поточної оперативної діяльності, але й на рівні стратегічних і тактичних рішень. Стратегічний контроль дає можливість керівництву оцінити досягнення довгострокових цілей організації, тоді як тактичний контроль дозволяє забезпечити успішну реалізацію конкретних короткострокових завдань. Таким чином, контроль підтримує ефективність управлінських рішень на всіх рівнях управління, від стратегічного до операційного.

Контроль дозволяє не тільки оцінити виконання рішень, але й виявити проблеми на найраніших етапах їх виникнення. Оскільки організаційне середовище є складним і змінюється постійно, контроль є необхідним для виявлення відхилень від бажаних результатів, що може відбутися внаслідок людських помилок, недооцінки факторів або зовнішніх змін. Вчасно виявлені проблеми дозволяють уникнути серйозних наслідків та коригувати стратегію управління до того, як ситуація вийде з-під контролю [3].

Ефективність управлінських рішень часто залежить від правильного використання ресурсів. Контроль допомагає запобігти неефективному використанню матеріальних, фінансових і людських ресурсів. Він дозволяє оцінити, наскільки оптимально використовуються ресурси для досягнення поставлених цілей, що в свою чергу сприяє максимізації результатів за мінімальних витрат.

Роль контролю в забезпеченні ефективності управлінських рішень не можна недооцінювати, оскільки саме контроль дає можливість не лише оцінити поточний стан справ, але й своєчасно виявити відхилення від плану, коригувати дії організації та гарантувати, що управлінські рішення сприятимуть досягненню стратегічних цілей. Контроль є необхідним елементом для оптимізації процесів, зниження ризиків і забезпечення адаптивності організації до змін, що робить його важливою складовою частиною ефективного управління.

Розділ 2. Шляхи підвищення ефективності контролю в системі менеджменту організації ТОВ «Імперія жирів»

2.1. Аналіз чинної системи контролю на підприємстві

Успішне функціонування будь-якої організації, зокрема ТОВ «Імперія жирів», залежить від ефективності внутрішнього контролю, який є ключовим елементом системи управління підприємством. Система контролю на підприємстві забезпечує належний моніторинг всіх процесів, визначає відповідальність за виконання завдань і забезпечує своєчасне виявлення відхилень від запланованих результатів. У цій частині роботи розглянемо чинну систему контролю на підприємстві ТОВ «Імперія жирів», визначимо її переваги та недоліки, а також можливі напрями для вдосконалення [22].

Система контролю на підприємстві ТОВ «Імперія жирів» побудована на багаторівневій структурі, що включає стратегічний, тактичний і оперативний рівні контролю. Кожен з цих рівнів має свою специфіку і завдання, що дозволяє здійснювати комплексне управління та моніторинг діяльності підприємства.

1. Стратегічний контроль здійснюється на рівні вищого керівництва і спрямований на оцінку досягнення довгострокових цілей підприємства. Включає аналіз виконання бізнес-стратегії, управління фінансовими та людськими ресурсами на макrorівні, а також моніторинг результатів інвестиційної діяльності.

2. Тактичний контроль здійснюється середнім керівництвом і фокусується на виконанні тактичних завдань, таких як забезпечення досягнення конкретних показників на рівні підрозділів, виконання планів по випуску продукції, а також управління взаємодією між різними відділами підприємства.

3. Оперативний контроль — це контроль поточної діяльності підприємства, який здійснюється на рівні виконавців. Він включає моніторинг

щоденних операцій, забезпечення виконання стандартів якості, перевірку дотримання термінів виконання замовлень та інших оперативних завдань.

Для здійснення контролю на підприємстві ТОВ «Імперія жирів» використовуються різноманітні інструменти та методи, які дозволяють забезпечити ефективний нагляд за діяльністю організації. Основними інструментами є:

- Фінансовий контроль: регулярний аналіз фінансових звітів, моніторинг руху грошових коштів, перевірка витрат та доходів. Цей контроль сприяє своєчасному виявленню фінансових проблем та недоліків у бюджетному плануванні.
- Календарний контроль: відстеження виконання планів на основі чітко визначених термінів. Він дозволяє виявити відставання від графіку та оперативно коригувати діяльність для забезпечення досягнення поставлених цілей.
- Контроль якості продукції: включає в себе перевірку дотримання стандартів якості на всіх етапах виробничого процесу, від постачання сировини до виготовлення кінцевого продукту. Цей контроль є ключовим для підтримки репутації підприємства на ринку.
- Внутрішній аудит: перевірка всіх аспектів діяльності підприємства, починаючи від фінансових операцій і закінчуючи дотриманням процедур управління персоналом. Внутрішній аудит дозволяє виявити недоліки в управлінських практиках і системах.

Чинна система контролю на підприємстві ТОВ «Імперія жирів» має кілька суттєвих переваг, які сприяють стабільному функціонуванню організації [7]:

1. Комплексний підхід: система контролю охоплює всі рівні управлінської діяльності, що дозволяє здійснювати нагляд за виконанням завдань на кожному етапі. Це дозволяє забезпечити узгодженість дій усіх підрозділів та сприяє досягненню загальних цілей підприємства.

2. Прозорість та контроль за фінансовими потоками: регулярний фінансовий контроль забезпечує точність фінансових звітів і дозволяє своєчасно реагувати на зміни в грошових потоках підприємства.

3. Високий рівень контролю за якістю продукції: контроль якості на всіх етапах виробничого процесу дозволяє підтримувати високу репутацію бренду та задоволення потреб клієнтів.

4. Можливість швидкого реагування на відхилення від плану: завдяки використанню календарного контролю та регулярному моніторингу діяльності, підприємство має можливість оперативно виявляти та коригувати відхилення від встановлених термінів [11].

Незважаючи на наявні переваги, система контролю на підприємстві ТОВ «Імперія жирів» має деякі недоліки, які можуть знижувати її ефективність:

1. Перевантаження інформацією: великі обсяги даних, які збираються та аналізуються, можуть ускладнювати процес прийняття рішень. Часто важко визначити, яка інформація є найважливішою для подальших кроків.

2. Низька автоматизація процесів контролю: хоча підприємство використовує певні автоматизовані системи для моніторингу, багато аспектів контролю, особливо в оперативному та тактичному управлінні, ще здійснюються вручну. Це призводить до можливих затримок у зборі та обробці інформації.

3. Неадекватність методів оцінки ефективності: система контролю може недостатньо ефективно оцінювати вплив зовнішніх факторів на результати діяльності, таких як зміни в економічній ситуації чи ринкові коливання.

4. Обмежений зворотний зв'язок: хоча система контролю дозволяє фіксувати відхилення, не завжди є ефективний механізм для негайного зворотного зв'язку, що призводить до втрати часу на коригування.

Аналіз чинної системи контролю на підприємстві ТОВ «Імперія жирів» свідчить про наявність значних переваг у структурі та інструментах контролю, але також виявляє певні недоліки, які можуть вплинути на ефективність

діяльності підприємства. Рекомендується впровадження більш автоматизованих систем контролю, удосконалення методів оцінки ефективності, а також покращення механізмів зворотного зв'язку, що дозволить значно підвищити ефективність управлінських рішень на всіх рівнях організації.

2.2. Виявлення проблем в організації контролю та їх вплив на ефективність управління

Ефективна система контролю є основою для успішного управління будь-яким підприємством. Однак, на жаль, навіть добре налагоджена система може мати ряд проблем, які суттєво впливають на загальну ефективність роботи організації. У випадку з ТОВ «Імперія жирів» виявлення таких проблем є важливим етапом для підвищення рівня управлінських процесів і досягнення стратегічних цілей компанії. Саме тому розуміння та коригування проблемних аспектів системи контролю на підприємстві є необхідними для забезпечення високої ефективності діяльності [22].

Одна з найбільших проблем, що спостерігається в організації контролю на ТОВ «Імперія жирів», — це недостатня автоматизація процесу контролю. В умовах постійно зростаючого обсягу даних, що збираються з різних джерел, ручна обробка інформації займає значну кількість часу і не завжди є точною. Внаслідок цього зростає ймовірність допущення помилок, що може призвести до прийняття невірних управлінських рішень. Відсутність достатньої автоматизації також ускладнює швидке реагування на зміни в ринкових умовах або внутрішніх процесах підприємства.

Другою проблемою є перевантаження інформацією. У сучасному світі, де обсяги даних ростуть швидкими темпами, підприємства часто зіштовхуються з проблемою надлишку інформації. Важливо не лише зібрати велику кількість даних, але й вміти правильно їх сортувати та аналізувати. Без чіткої системи

фільтрації інформація стає перевантаженою і не може ефективно використовуватися для прийняття рішень. На ТОВ «Імперія жирів» саме такий надлишок даних не завжди правильно організований, що ускладнює пошук дійсно важливих та релевантних відомостей.

Ще однією серйозною проблемою є відсутність чітко встановлених критеріїв для оцінки ефективності роботи різних підрозділів та процесів. Коли система контролю не має стандартів для оцінки результатів діяльності, з'являється велика ймовірність того, що процеси можуть бути недооцінені або неправильно оцінені. У результаті, якщо не встановлені конкретні цілі або показники ефективності, складно вчасно виявити і виправити помилки чи відхилення від запланованих результатів [6].

Не менш важливим є і відсутність належного зворотного зв'язку. Для ефективного управління важливо, щоб кожен підрозділ і працівник мав змогу отримати інформацію про свою роботу та її вплив на загальний процес. Без належної системи зворотного зв'язку складно виявити проблеми на ранніх етапах, що може призвести до значних втрат у майбутньому. Всі ці проблеми об'єднуються в загальну картину, де організація контролю виявляється не зовсім ефективною і не здатною своєчасно реагувати на внутрішні та зовнішні зміни.

Проблеми в організації контролю безпосередньо впливають на ефективність управлінських рішень та загальний результат діяльності підприємства. Відсутність чіткої системи контролю або її недостатня ефективність створює перешкоди для своєчасного виявлення проблем і коригування роботи підприємства.

Одним із основних наслідків є зниження якості управлінських рішень. Коли система контролю не здатна своєчасно надати точну інформацію або коли вона перевантажена даними, це створює ризик прийняття рішень на основі неповних або неточних даних. Відповідно, керівники не можуть правильно оцінити

ситуацію і приймати адекватні рішення, що знижує ефективність роботи підприємства.

Також через наявні проблеми система контролю може збільшити операційні витрати. Якщо процеси контролю виконуються вручну або неефективно автоматизовані, це призводить до зайвих витрат часу та ресурсів. Наприклад, зайва перевірка даних або дублювання роботи може збільшити витрати на управління і знизити продуктивність. Це в кінцевому підсумку впливає на загальну фінансову ефективність підприємства.

Не менш важливим є те, що проблеми в організації контролю можуть знизити продуктивність та ефективність праці персоналу. Коли працівники не отримують чітких вказівок або зворотного зв'язку щодо своєї роботи, це може призвести до непорозумінь, зниження мотивації та навіть до помилок в роботі. Відсутність чіткої організації контролю може також створити атмосферу невизначеності, де працівники не розуміють, як їхня робота впливає на загальний результат [2].

Невчасне реагування на зміни, що викликане низькою гнучкістю системи контролю, теж є великою проблемою. У сучасних умовах ринок постійно змінюється, і здатність швидко реагувати на ці зміни є ключовою для забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Якщо система контролю на підприємстві не дозволяє оперативно адаптуватися до нових умов, компанія може втратити можливості для росту і розвитку.

Нарешті, неефективний контроль може призвести до неадекватного управління ризиками. Без правильно налаштованої системи контролю підприємство не може ефективно оцінювати і управляти ризиками. Це означає, що на підприємстві можуть залишитися непоміченими або недооціненими серйозні загрози, що в майбутньому може призвести до фінансових або репутаційних втрат.

Для того щоб підвищити ефективність системи контролю на ТОВ «Імперія жирів», необхідно впровадити кілька важливих змін.

1. Автоматизація процесу контролю. Це дозволить значно скоротити кількість помилок, зменшити витрати часу на обробку даних і забезпечити швидкий доступ до актуальної інформації.

2. Упорядкування і фокусування на ключових показниках. Створення системи пріоритетів для даних дозволить уникнути перевантаження інформацією і зробить процес аналізу більш ефективним.

3. Розробка чітких критеріїв оцінки ефективності. Це допоможе впорядкувати оцінку результатів діяльності, а також своєчасно виявляти проблеми та коригувати роботу.

4. Поліпшення зворотного зв'язку. Важливо встановити систему постійного зворотного зв'язку між керівництвом і працівниками, що дозволить своєчасно коригувати процеси і підвищувати ефективність роботи.

5. Підвищення гнучкості системи контролю. Необхідно забезпечити можливість швидкої адаптації системи контролю до змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі, що дозволить підприємству бути більш гнучким і реагувати на нові виклики оперативно [18].

Виявлення та усунення проблем в організації контролю є важливим кроком на шляху до підвищення ефективності управління на ТОВ «Імперія жирів». Підвищення рівня автоматизації, розробка чітких критеріїв оцінки результатів, поліпшення зворотного зв'язку та забезпечення гнучкості системи контролю дозволять значно покращити управлінські процеси та забезпечити стійке зростання і розвиток підприємства.

2.3. Розробка та обґрунтування заходів щодо вдосконалення системи контролю

Вдосконалення системи контролю є важливою складовою підвищення ефективності управлінських процесів на підприємстві. Для ТОВ «Імперія жирів», як і для будь-якої організації, необхідно не лише підтримувати ефективну систему контролю, але й постійно адаптувати її до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Система контролю повинна відповідати стратегічним цілям компанії, враховувати нові технології, покращувати взаємодію між підрозділами та забезпечувати високий рівень інформаційної підтримки для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Один із перших і найбільш важливих кроків у вдосконаленні системи контролю на ТОВ «Імперія жирів» — це автоматизація процесів збору, обробки та аналізу даних. Впровадження сучасних інформаційних систем, таких як ERP (Enterprise Resource Planning) та CRM (Customer Relationship Management), дозволить організувати централізоване управління даними, що надасть керівникам та іншим співробітникам доступ до актуальної інформації в реальному часі [15].

Автоматизація дозволить зменшити кількість помилок, пов'язаних із людським фактором, і забезпечити оперативну обробку великих обсягів даних, що знижує ризик виникнення затримок у прийнятті рішень. Крім того, автоматизовані системи надають можливість налаштувати комплексний контроль за різними аспектами діяльності підприємства: фінансами, запасами, виробництвом, постачаннями та інше. Впровадження таких систем дозволить створити інтегровану платформу для управління підприємством, що підвищить ефективність контролю на всіх рівнях.

Важливим кроком для вдосконалення контролю є встановлення чітких критеріїв для оцінки ефективності роботи підприємства та його підрозділів. Це дозволить не лише систематично оцінювати діяльність компанії, але й своєчасно виявляти відхилення від запланованих результатів, що дозволяє оперативно коригувати стратегії та тактики.

Для цього потрібно розробити систему ключових показників ефективності (КПІ), що відображатимуть основні цілі діяльності ТОВ «Імперія жирів». Ключові показники повинні включати фінансові, операційні, маркетингові та соціальні аспекти, що дають змогу об'єктивно оцінювати результативність. Важливо, щоб ці показники були зрозумілими та досяжними для кожного підрозділу, що дозволить створити єдину систему моніторингу на всіх рівнях [9].

Удосконалення механізму оцінки ефективності також включає впровадження регулярних внутрішніх аудитів та перевірок, що дозволяють перевірити відповідність діяльності підприємства встановленим стандартам і виявити потенційні проблеми на ранніх етапах.

Для досягнення високої ефективності контролю необхідно, щоб персонал був не лише ознайомлений з існуючою системою контролю, але й постійно вдосконалював свої знання та навички. Це включає в себе регулярні тренінги та навчання для працівників з питань використання нових інформаційних технологій, методів контролю та управління. Спеціальні курси для співробітників різних рівнів управління дозволять покращити їх здатність аналізувати та використовувати отриману інформацію для прийняття рішень.

Також важливим аспектом є підвищення рівня взаємодії між підрозділами компанії. Керівники повинні мати змогу оперативно отримувати актуальну інформацію від своїх підлеглих, а також надавати своєчасний зворотний зв'язок. Це дозволить оперативно реагувати на будь-які зміни в процесах та покращити координацію дій усіх учасників управлінського процесу.

Іншим важливим кроком є створення та впровадження системи зворотного зв'язку, яка дозволяє співробітникам підприємства повідомляти про проблеми або потенційні ризики, що можуть вплинути на ефективність контролю та загальний хід роботи. Зворотний зв'язок може включати регулярні наради, опитування серед співробітників, а також інші форми комунікації, які дозволяють не лише визначати слабкі місця в організації контролю, а й оперативно їх усувати.

Зворотний зв'язок дозволяє вчасно виявляти проблеми, а також пропонувати нові ідеї для поліпшення існуючих процесів, що є важливим для підтримки високої мотивації та залученості персоналу до процесу вдосконалення роботи компанії.

Удосконалення системи контролю також включає ефективне управління ризиками. Ризики, які можуть виникнути через недоліки в організації контролю, можуть серйозно вплинути на роботу підприємства. Це можуть бути фінансові, виробничі, соціальні та ринкові ризики, які вимагають чіткого плану дій щодо їх мінімізації [21].

Для ефективного управління ризиками потрібно створити комплексну систему моніторингу, яка б дозволяла оцінювати потенційні загрози на всіх етапах бізнес-процесів і своєчасно приймати заходи для їх нейтралізації. Це включає проведення регулярних оцінок ризиків, використання аналітичних інструментів для прогнозування потенційних проблем і визначення пріоритетних напрямків для дій.

Останнім важливим заходом є підвищення гнучкості та адаптивності системи контролю до змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі підприємства. В умовах динамічного ринку і постійних змін, система контролю повинна мати можливість швидко реагувати на будь-які зміни в процесах підприємства. Це означає, що система контролю повинна бути достатньо гнучкою для того, щоб адаптуватися до нових умов і забезпечити безперервний процес управління [20].

Розробка та впровадження заходів щодо вдосконалення системи контролю на ТОВ «Імперія жирів» є ключовим етапом на шляху до підвищення ефективності управлінських процесів. Автоматизація, удосконалення оцінки ефективності, підвищення кваліфікації персоналу, створення зворотного зв'язку та управління ризиками дозволять значно покращити якість контролю, забезпечити своєчасне виявлення проблем і підвищити результативність

діяльності підприємства. Впровадження цих заходів дозволить ТОВ «Імперія жирів» стати більш конкурентоспроможним і успішним на ринку.

Висновки

У результаті виконання курсової роботи на тему "Заходи щодо підвищення ефективності контролю в системі менеджменту організації ТОВ 'Імперія жирів'" було проведено всебічне дослідження існуючої системи контролю на підприємстві, виявлені її недоліки та розроблені рекомендації щодо їх усунення, що сприятиме підвищенню ефективності управлінських рішень та загальної діяльності організації. Підсумовуючи виконану роботу, можна зробити наступні висновки.

1. Аналіз теоретичних основ контролю в управлінні організацією. Виявлено, що контроль є невід'ємною складовою частиною управлінського процесу, який дозволяє забезпечити виконання планів, досягнення стратегічних цілей та мінімізацію ризиків. Контроль є необхідним для забезпечення зворотного зв'язку в управлінні, коригування помилок і забезпечення своєчасних змін в стратегіях і тактиках. У роботі розглянуті різні види контролю, принципи його організації, а також етапи його реалізації, що дозволяють зробити управлінські рішення більш ефективними.

2. Аналіз чинної системи контролю на ТОВ "Імперія жирів". Виявлено, що на підприємстві діє система контролю, яка надає певні переваги, але має також низку слабких місць. Основними проблемами є недостатня автоматизація процесів контролю, відсутність чіткої системи оцінки ефективності існуючих контрольних процедур та нестача навичок персоналу в аналізі даних. Існуюча система контролю зосереджена на стандартних перевірках і не охоплює всі аспекти діяльності підприємства, що робить її менш ефективною в умовах швидких змін на ринку.

3. Виявлення проблем в організації контролю та їх вплив на ефективність управління. Однією з основних проблем є перевантаження інформацією та відсутність чіткої фільтрації необхідних даних, що призводить до

затримок у прийнятті рішень та знижує оперативність реакцій на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Крім того, низька кваліфікація деяких працівників у сфері контролю та недостатнє використання сучасних інформаційних технологій для збору та обробки даних значно знижують ефективність системи контролю на підприємстві.

4. Розробка заходів щодо вдосконалення системи контролю. На основі проведеного аналізу було розроблено низку заходів щодо вдосконалення системи контролю. До основних заходів відносяться:

- Впровадження автоматизованих систем для збору та обробки інформації, що дозволить значно підвищити швидкість і точність аналізу даних.
- Створення чіткої методології для оцінки ефективності контрольних процедур та адаптація її до змінюваних умов.
- Проведення тренінгів для персоналу, які забезпечать підвищення кваліфікації у сфері контролю та аналітики.
- Вдосконалення внутрішньої комунікації між підрозділами підприємства для своєчасного реагування на зміни та підвищення ефективності контрольних процесів.

5. Практична значущість запропонованих заходів. Реалізація запропонованих заходів дозволить значно покращити процеси контролю в організації, забезпечити оперативне реагування на зміни в умовах виробництва та ринку, підвищити якість прийнятих управлінських рішень, а також знизити кількість помилок та витрат, що безпосередньо вплине на фінансові показники підприємства. Вдосконалена система контролю також сприятиме підвищенню загальної конкурентоспроможності ТОВ "Імперія жирів" на ринку, забезпечуючи стабільність і зростання у довгостроковій перспективі.

6. Перспективи для подальших досліджень. В майбутньому доцільно провести більш детальний аналіз впливу зовнішніх факторів на ефективність системи контролю, таких як зміни в законодавстві, тенденції ринку та вимоги

споживачів. Також важливим є розгляд можливості інтеграції новітніх технологій, зокрема штучного інтелекту та аналітики великих даних, для оптимізації процесів контролю, прогнозування потенційних ризиків та виявлення нових можливостей для розвитку підприємства.

Система контролю є важливим інструментом управління, що впливає на всі аспекти діяльності підприємства. Вдосконалення існуючої системи контролю на ТОВ "Імперія жирів" є важливим кроком до підвищення ефективності управлінських процесів, зниження витрат і покращення якості продукції. Запропоновані заходи щодо вдосконалення системи контролю дозволять підприємству забезпечити більш високу оперативність, точність і відповідальність у прийнятті рішень, що сприятиме його сталому розвитку та успіху на ринку.

Список використаних джерел

1. Баєва О. В., Новальська Н. І., Згалат-лозинська Л. О. Основи менеджменту: практикум. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 522 с.
2. Банах В. А., Гребенюк І. В., Гребенюк О. В. Методичні вказівки до виконання навчальної практики для студентів ЗДІА І курсу за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» денної форми навчання: навчальна практика. Запоріжжя : ЗГІА, 2017. 22 с.
3. Басанцов І. В. Державний фінансовий контроль: регіональні аспекти: монографія. Київ : Корпорація, 2016. 234 с. Організація готельно-ресторанної справи
4. Белова І.М., Дідоренко Т.В. Організація внутрішнього контролю діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу. Молодий вчений. 2018. № 6. С. 369 – 375.
5. Большакова О. Ю., Кравченко Г. О. Методологічні принципи фінансового контролю: принцип незалежності. Фінансовий контроль. 2004. С. 44–48.
6. Бурова Т. А., Корнієнко О. С. Бухгалтерський облік та аудит для менеджерів: навч. посібник. Миколаїв : НУК, 2017. 128с.
7. Бутко А. Д., Марченко А. Д. Внутрішній фінансовий контроль у системі фінансового контролю держави. Фінанси України. 2013. С. 127–135.
8. Види контролю. URL: <https://textbooks.studio/uchebnik-menedjment/112- vidi-kontrolyu.html>
9. Внутрішнє середовище організації. URL: <http://www.infolibrary.com.ua/books-text-5414.html>
10. Гаращук В. М. Проблеми організаційного забезпечення контролю і нагляду в державному управлінні. Проблеми законності. 2015. Вип. 71. С. 100–103.

11. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436– IV : Станом на 06 жовт. 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#>
12. Гушко С. В. Економічні основи проведення аудиту діяльності промислових підприємств. Київ : Криворізький економічний ін-т Державного вищого навч. закл. «Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана». Київ : 2018. 265 с.
13. Дем'яненко І.В. Фінансова стійкість підприємства та її регулювання. Фінанси України. 2010. №5. С.127-129.
14. Дишлева А. Україна продовжує розвивати систему управління державними фінансами. Фінансовий контроль. 2013. С. 13–15.
15. Дікань Л. В., Щербаков О. І., Ольховський Ю. А. Контроль в бюджетних установах : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Харків : ІНЖЕК, 2016. 208 с.
16. Дікань Л.В. Контроль і ревізія : навч. посіб. Київ : Знання, 2015. 327 с.
17. Єрмошенко М. М., Єрохін С. А., Стороженко О. А. Менеджмент : навч. посіб. Київ : Національна академія управління, 2006. 655 с.
18. Ждан Т. А. Економічна сутність та зміст поняття «державний фінансовий контроль». Науковий журнал «Причорноморські економічні студії», 2018. № 16. С.161-168.
19. Загорський В. С. Державне управління. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2015. 245 с
20. Іванова І. М. Сучасні європейські моделі системи фінансового контролю / І. М. Іванова. Теорії мікро– макроекономіки : зб. наук. праць проф. викл. складу і аспірантів, випуск 21 / за ред. проф. Мальвина Ю.М., Ніколенка Ю.В. Київ : Знання України, 2015. С. 74–76.

21. Ільїн В. Ю. Розвиток відносин власності на селі в умовах корпоратизації. Економіка АПК. 2013. С. 54–62.
22. Імперія жирів, ТОВ. Бізнес-Гід. URL: <https://imperiya-zhyriv.businessguide.ua>
23. Контроль виробничих процесів: поняття, зміст, види. Реферат. Освіта.ua 2011. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/14372>